

NOTA INFORMATIVĂ

la proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative

La data de 28 septembrie 2012 Parlamentul a adoptat Strategia de dezvoltare a societății civile pentru perioada anilor 2012-2015 (*în continuare - Strategie*) și Planul de acțiuni pentru implementarea acestei Strategii (*Legea nr. 205 din 28 septembrie 2012*). Scopul general al Strategiei menționate este crearea unui cadru favorabil pentru dezvoltarea unei societăți civile active, capabile să contribuie progresiv la dezvoltarea democratică a Republicii Moldova, să stimuleze coeziunea ei socială și să dezvolte capitalul ei social. În această ordine de idei unul din obiectivele principale ale Strategiei este Promovarea și consolidarea durabilității financiare a societății civile.

Sub aspectul viabilității financiare a organizațiilor societății civile, Strategia, în baza experienței țărilor din regiune și a democrațiilor avansate constată necesitatea instituirii unui climat favorabil pentru punerea în aplicare a celor trei seturi de mecanisme pentru asigurarea viabilității financiare ale OSC: (I) finanțarea publică directă și indirectă – facilități/scutiri fiscale, granturi, subsidii bugetare, granturi pentru anumite scopuri de utilitate publică, contracte pentru prestarea unor servicii sociale; (II) filantropia privată – facilități fiscale pentru donatori, inclusiv prin deducerea donațiilor, direcționarea unui procent din impozitul pe venit al contribuabililor și (III) generarea de venituri – instituirea unui mediu favorabil pentru desfășurarea activităților economice, *facilitarea fiscală a activităților de antreprenariat social etc.*

Potrivit acestui document de politici, elementul cheie pentru asigurarea durabilității financiare a societății civile o reprezintă încurajarea participării cetățenilor și sectorului privat pentru susținerea acesteia, una dintre activitățile principale preconizate fiind valorificarea antreprenoriatului social și instituirea facilităților corespunzătoare urmărind rezultatul instituirii unui cadru legislativ menit să stimuleze antreprenoriatul social desfășurat de către organizațiile societății civile.

De asemenea, în anul 2014, Republica Moldova a încheiat Acordul de asociere cu Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și Statele membre ale acestora (*în continuare – Acord de asociere*). Articolul 63 al acestui document prevede că părțile cooperează pentru a pune în aplicare strategii destinate dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii (IMM), bazate pe principiile inițiativei în favoarea întreprinderilor mici („Small Business Act” pentru Europa).

Acest din urmă act menționează că „există, de asemenea, IMM-uri care urmează modele de afaceri diferite de cele tradiționale, companiile bazate pe capital. Această categorie, cunoscută sub numele de „economia socială”, include asociații non-profit, fundații, cooperative, societăți mutuale și forme juridice similare. Pentru a putea răspunde la nevoile specifice ale acestor întreprinderi, Comisia a anunțat în Actul privind piața unică o serie de acțiuni care vor asigura condiții echitabile. Aceste acțiuni ar viza aspecte legate de cooperative, fundații și asociații mutuale pe de o parte și întreprinderile care urmăresc obiective sociale, pe de altă parte.”

În același context, Programul de activitate al Guvernului Republicii Moldova pe anii 2016-2018 în capitolul IX „Politici sociale proactive” și capitolul XVIII „Societatea civilă”, stabilește ca obiective finalizarea proceselor cu referință la antreprenoriatul social și definirea cadrului cu privire la antreprenoriatul social.

În scopul asigurării realizării obiectivelor menționate mai sus prin ordinul viceprim-ministrului, ministrul economiei, nr.135 din 24.07.2013 a fost instituit Grupul de lucru guvernamental pentru elaborarea proiectului de modificare și completare a actelor legislative/normative privind antreprenoriatul social (*în continuare - Grup de lucru*), care are ca scop promovarea unor propuneri legislative în vederea reglementării conceptului de antreprenorat social și întreprindere socială, iar ulterior prin ordinul nr.176 din 23.11.2015 a fost relansată activitatea Grupului de lucru nominalizat.

În vederea facilitării activității acestui grup de lucru Fundația Est-Europeană a elaborat studiul „Antreprenoriatul social în Republica Moldova: Realități și perspective”. Care a constatat că „...*Economia socială și antreprenoriatul social au cunoscut o dezvoltare fără precedent la nivel internațional și în mai multe state ale Uniunii Europene, însă este un concept relativ nou pentru Moldova și a fost valorificat insuficient. Deși există câteva experiențe de succes, acestea au fost în mare parte inițiate și dezvoltate exclusiv prin contribuția donatorilor externi. În majoritatea cazurilor societățile comerciale vizate au fost create de asociații obștești. În Republica Moldova aceste entități sunt supuse impozitării conform regulilor generale, indiferent de scopul pe care îl urmăresc. Acest studiu a relevat, de asemenea un set de bariere în calea lansării unei afaceri în domeniul antreprenoriatului social printre acestea fiind identificate ca o dificultate majoră condițiile de ordin legal și regulator. În acest sens studiul relevă că: ...legislația din Republica Moldova nu prevede expres o asemenea noțiune, fapt care implică ne-diferențierea în tratarea întreprinderilor sociale de către alți agenți economici, organele de control, autoritățile publice. Acest fapt creează condiții*

insuficient de avantajoase pentru dezvoltarea, la o scală mai extinsă, a antreprenoriatului social... Pentru a depăși această barieră este necesară... dezvoltarea cadrului legal prin definirea conceptului de antreprenoriat social, precum și prin acordarea de facilități întreprinderilor sociale.

Astfel, în vederea eliminării unui impediment major în dezvoltarea domeniului antreprenoriat social și a întreprinderilor sociale în Republica Moldova și creării unor condiții propice dezvoltării inițiativei private în acest domeniu, Ministerul Economiei în cadrul Grupului de lucru și cu suportul semnificativ al Platformei pentru Promovarea Antreprenoriatului Social (inițiativă a sectorului asociativ și întreprinderilor care desfășoară activități de antreprenoriat social) a fost elaborat proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative.

În proiectul respectiv sunt propuse amendamente la un set de legi, ce au ca scop reglementarea:

- a) conceptului și definiției de antreprenoriat social și a listei de activități din acest domeniu,
- b) conceptului și definiției de întreprindere socială și de întreprindere socială de inserție;
- c) cercului de subiecți care pot obține statut de întreprindere socială sau de întreprindere socială de inserție;
- d) condițiilor legale pentru atribuirea statutului de întreprindere socială sau de întreprindere socială de inserție;
- e) instituirii Comisiei Naționale pentru Antreprenoriat Social și a principalelor norme legale ce vizează constituirea și funcționarea acesteia, celelalte aspecte de organizare și funcționare a Comisiei fiind delegate Guvernului;
- f) finanțării indirecte a activităților de antreprenoriat social prin instituirea unor facilități fiscale.

Principalele prevederi ale proiectului vizează completarea Legii nr.845-XII din 3 ianuarie 1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi cu un capitol nou, care stabilește: definiția antreprenoriatului social, lista de activități ce din domeniul antreprenoriatului social, definiția întreprinderii sociale și a întreprinderii sociale de inserție, condițiile pentru atribuirea statutului de întreprindere socială și a statutului de întreprindere socială de inserție, aspecte de organizare și funcționare a Comisiei Naționale pentru Antreprenoriat Social.

De asemenea, proiectul prevede completări ale Legii nr. 837-XIII din 17 mai 1996 cu privire la asociațiile obștești și Legii nr.581-XIV din 30 iulie 1999 cu privire la fundații care au ca scop recunoașterea activității de antreprenoriat social ale asociațiilor obștești și fundațiilor și introducerea unor norme de trimitere la

Legea cu privire la antreprenoriat și întreprinderi. În același context sunt propuse și amendamentele la Legea nr. 1007-XV din 25 aprilie 2002 privind cooperativele de producție și la Legea nr. 135-XVI din 14 iunie 2007 privind societățile cu răspundere limitată.

Pentru asigurarea implementării prevederilor din actele legislative menționate în proiect sunt propuse amendamente la Legea nr. 220-XVI din 19 octombrie 2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și întreprinzătorilor individuali, Legea nr. 123 din 18 iunie 2010 cu privire la serviciile sociale, Legea nr.102-XV din 13 martie 2003 privind ocuparea forței de muncă și protecția socială a persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă, Legea nr.60 din 30 martie 2012 privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități și Legea nr.96-XVI din 13 aprilie 2007 privind achizițiile publice.

Totodată, în proiect sunt propuse un set de amendamente la Codul fiscal, care au ca scop introducerea în legislația fiscală a unor facilități fiscale menite să reducă din riscul economic sporit, ca și trăsătură economică caracteristică întreprinderilor sociale, pe care acestea din urmă îl au în raport cu întreprinderile clasice.

Cu referire la fundamentarea economico-financiară a proiectului ținem să relevăm că acesta presupune cheltuieli de implementare, inclusiv o anumită presiune asupra bugetului de stat din perspectiva facilităților fiscale propuse în proiect. Totodată, în prezent o analiză a impactului economic și financiar al noilor reglementări, propuse în proiectul de lege, este în proces de realizare.

În baza celor expuse și în conformitate cu prevederile art. 21 din Legea nr. 780-XV din 27 decembrie 2001 privind actele legislative prezentăm proiectul spre avizare și consultare publică.

Viceministru

Vitalie IURCU